

[Villemoes.]

skal besvares, inden man lukker Kontoret. Det er altsaa den travleste Tid, paa hvilken den unge Mand skal sendes bort fra Kontoret. Forglemmes maa det heller ikke, at selv om Butikkerne er aabne forholdsvis længe, er der dog Stunder, hvor man ikke arbejder saadan med Tungen ud af Halsen. Jeg er klar over, at den unge Lærling er mere modtagelig for teoretisk Kundskab tidligt paa Dagen fremfor senere. Men den energiske unge Mand eller Kvinde sørger vel nok for at udnytte sin Fritid paa en saadan Maade, at det ikke ligefrem gaar efter Klokkeslæt. Og jeg vil gerne her spørge, om det efter Lovforslaget kan blive saadan, at en Lærling ikke, hvis han eller hun selv ønsker det, maa søge Undervisning efter Kl. 20. Saadan kan det vel ikke tænkes at skulle praktiseres? Under alle Omstændigheder er det dog et Indgreb, man her gør. Hvis det var bevisligt, at det var paakrævet, skulde jeg ikke sige noget dertil, men jeg har ikke kunnet se det.

I Kapitel V omtales de fagligt betonedede Fællesudvalg, der skal bestaa af mindst 4 Medlemmer, hvoraf Arbejdsgiver- og Arbejderorganisationerne i Faget vælger lige mange. Jeg er vidende om, at der paa dette Punkt har været visse Ønsker fremme om, at Tilsynet skulde gøres mere fagligt betonet. Jeg har nu ikke selv talt med paa dette Omraade, og jeg er egentlig ikke en Tilhænger deraf. Jeg er ikke Tilhænger af et saa vidt drevet Tilsyn som det, man her foreslaar.

Lærlingeraadet med dets 13 Medlemmer, hvoraf 6 Arbejdsgivere og 6 Arbejdere — af Arbejdsgiverrepræsentanterne udpeges 1 af Dansk Arbejdsgiverforening, 3 af Fællesrepræsentationen for Dansk Haandværk og Industri o. s. v. —, er jo ogsaa en Følge af, at man har ønsket mere Indseende med, hvordan Uddannelsen foregaar. Begge Parter skal mere og mere ind paa at skulle sørge for at staa med Loven i Haanden, naar der skal disponeres, og naar man skal til at virke. Jeg kan ikke se andet, end at dette er et Stykke praktisk Socialisme, som den højtærede Socialminister er ved at faa gennemført paa den danske Rigsdag, og det kunde aldrig falde mig ind at bebrejde den højtærede Socialminister, at han ønsker at faa gennemført nogle af sine Programpunkter, men den højtærede Socialminister maa være klar over, at mit Partis Syn paa disse Forhold er et andet. Vi ønsker ikke, at man ad Lovgivningens Vej indfører mere af Statssocialisme og Kontorius og Nævn og Udvalg i Danmark end nød-

vendigt, og af den Grund alene vilde vi umuligt kunne stemme for en saadan Lov. Men nu afventer jeg altsaa, hvorvidt Lovforslaget skal i Udvalg eller ej, hvorvidt der kan tænkes paa, at et saadant Lovforslag burde have Tilslutning fra alle Partiers Side. I den Forbindelse gør jeg gerne opmærksom paa, at for mig foreligger der ikke nogen som helst Udtalelse fra en eneste Erhvervsorganisation om, at man var interesseret i dette Lovforslag, eller at det var tiltrængt. Derfor synes jeg ikke, der er noget at gøre for vort Vedkommende. Hvis der ikke kan forhandles om andet end Smaating, har vi, som sagt, intet Ønske om, at Sagen skal i Udvalg.

P. Busch: Det Forslag til en ny Lærlingelov, som den højtærede Socialminister i Dag har forelagt dette høje Ting, har gennemgaaet en lang, men ogsaa en trang Udvalgsbehandling i det andet høje Ting. Lovforslaget har inden for Haandværker-, Handels- og Industrikræde i de senere Aar vakt, og gør det endnu, en meget stor Interesse. Jeg tvivler heller ikke om, at Lovforslaget har den højtærede Ministers Interesse. Jeg skal erkende, som man ogsaa har gjort det baade i dette høje Ting og i det andet høje Ting, at det nu foreliggende Lovforslag er en betydelig Forbedring af det Lovforslag, der sidst blev lagt paa Rigsdagens Bord, men dermed er langt fra sagt, at det nu tilfredsstillende dem, der vil blive underkastet den nye Lov. Jeg ved, at denne Lov langt fra vil være en kærkommen Lov. Det vil heller ikke være en Lov, der yder Retfærdighed eller Fordele, hverken for Mester eller for Lærlinge, og endnu mindre for de Forældre, som skal have deres Børn anbragt i Lære.

Efter min Mening lider hele Lovforslaget af, at det er aldeles ensidigt. Det bærer Præg af at være kommet til Verden ved et Magtbud. Maaske har den højtærede Minister, som jo selv har været Haandværker, holdt noget igen, men det har ikke forhindret, at Lovforslaget er blevet fyldt med en Masse Fejl. Lovforslaget lider væsentligt af, at der gives meget mere til den, der nyder, end til den, der yder. Lovforslaget forrykker hele det tidligere Forhold mellem Mester og Lærling til Skade for begge Parter og absolut ikke til Gavn for nogen af Parterne. Maaske der er andre, som har Interesse i og Fordel af Lovforslaget, men ikke dem, det drejer sig om. Man skulde efter Lovforslaget tro, at den danske Handels- og Haandværkerstand har ladet 5 og 7 været lige i det vigtige Spørgsmaal om Lær-